

„Оги – Огненото драконче“

© Автор на текста: Маргарита Йорданова Дюлгерова

© Художник: Невена Колева Колева

Очакват те интересните приключения на Огненото драконче в „Оги и Вулкана“. Овладееш ли вълшебството на думите, ще спасиш обитателите на Долината.

9 - „Оги и Вулкана“

Съдържание

	Епизод №
Пороят Ото и книгата с магии	9-01
Заклинанието.....	9-02
Гарванчето Охи и тайнственото ключе.....	9-03
Гневът на гарванчето Охи	9-04
Огнената стихия	9-05
Кое е по-страшно?	9-06
Изпитания	9-07
В джунглата на думите	9-08
Спри времето!	9-09
Тайно оръжие – СиР	9-10
Как да осигурим чиста вода?	9-11
Дневник на приключението	9-12
Речник	9-13
Азбучен указател	9-14
Библиография	9-15

9-01-Пороят Ото и книгата с магии

Пороят Ото отдавна дебнеше Халата. Чакаше сгоден момент да надникне в магьосническите ѝ книги. Тази вечер тя се прибра много уморена. Заспа дълбоко. Заспа и захърка.

Смяташ, че е време да се превъплътиш¹ в образа на Ото?

Отмъкваш книгата, която Халата крие на най-високата лавица, в шкафа с най-здравата ключалка. Ръцете ти треперят от вълнение. Най-сетне! Ще научиш могъщите ѝ магии! Ще разкриеш тайните ѝ!

Разтваряш книгата. Огънят под казаните хвърля танцуващи отблясъци върху странна рисунка: черен замък с огнени кули. Опитваш се да прочетеш заклинанието, но нещо те гложди. Питаш се: „Дали няма да навредя ...“ Мислиш си, че заклинанието може да е прекалено опасно. Затова сричаш вълшебните слова бавно, бавно. И то – на ум.

Още след първите три думи водата в поточето завира. Земята под краката ти се пропуква. Обгръща те лютив дим. Сълзите ти се сгорещават. Стичат се по бузите ти, оставят дълбоки рани по тях.

Една сълза капва върху ръката на Халата и сякаш по своя собствена воля пръстите на магьосницата сграбчват книгата, тупват те по главата.

Неволно правиш някакво движение – явно то носи могъща сила, защото земята престава да трепери. Пушекът изчезва. Водата в поточето пак става прохладна и чиста. Наплискаш се. Намазваш раните си с мехлемите на Халата. Чакаш. Готов си да посрещнеш заслуженото наказание. Но Халата продължава спокойно да спи...

Губиш 10 точки жизнена сила. Запиши в Дневника на приключението, какви са възможните следствия и резултати от тайнственото заклинание, скрито във вълшебната книга на Халата.

---

¹ Да се превъплътиш, означава да изпълниш ролята на някой от героите – да мислиш, чувстваш и действаш като него.

Май не успя да събудиш Вулкана? Питаш се: Как изглеждат действащите вулкани?²

Искаш пак да опиташ? Казваш си: „Мечка страх, мене – не!“?

Пак грабваш вълшебната книга на Халата и я отваряш.

Черните кули на тайнствения замък примамливо се протягат към теб. Огнените отблясъци от Казаните на Халата танцуват по назъбените стени на Черна крепост.

Трудни са магическите слова, но ти добре се справяш. Успяваш да прочетеш заклинанието до средата, когато...

Пропадаш! Все по-надолу и по-надолу! Става все по-горещо и по-горещо. И нали си Порой – направен си от вода. Тя бързо завира. Изпарява се. Ставаш все по-малък и по-малък...

Миг преди да се изпариш и да изчезнеш, Халата те грабва, измъква те от огнената бездна. Трескаво шепне, хвърля нещо в лавата. Не смееш да надникнеш дори. Засрамено се свиваш.

Постепенно огньовете се смаяват – като теб. Накрая – изчезват.

Халата уморено отпуска ръце. Не те поглежда. Не те наказва. Може би смята, че достатъчно си пострадал... Ти, могъщият Порой Ото – сега си по-дребен от малката капчица Ави. Но поне си жив, нали?!

9-02-Заклинанието

Пак си приел образа на Пороя Ото? Решил си на всяка цена да прочетеш цялото заклинание?

– Нямахте нужда тя да ме спасява! – ядосваш се.

---

² Потърси в Интернет снимки на вулкана Етна – намира се в Италия. Той е най-високият и най-активният вулкан в Европа. Последното му голямо изригване е било през 2001 година. В Италия има три вулкана: Етна, Стромболи и Везувий. През 79 година Везувий е унищожил древния римски град Помпей, а за последен път е изригнал през 1944 година. Според експертите, Стромболи е най-опасният вулкан, защото може не просто да изригне, а направо да се взриви. Тогава, ще пострадат много европейски страни.

Ако си прочел текста под черта, получаваш право на достъп до Епизоди № 9-10 и 9-11.

Ловко се премяташ, и пак се озоваваш точно над вълшебната книга. Организирай си всичко: За да не се събуди Халата, за да не те спре – напоил си я с чай от приспивно биле³. Знаеш, че тази нощ Ох – гарванът-вълшебник няма да идва насам. Сигурен си, че приятелите ти от Оги-екипа са далече. На един дъх прочитай заклинанието.

Черните кули от рисунката пламват. Огнен стълб те издига в небето. Изсипва се дъжд от искри. Реки от лава⁴ се втурват по могъщите плещи на планината. Страховит тътен се носи надалеч. Огромни скали летят над теб, със страшна сила се забиват далече – в долината.

Последната ти мисъл е за приятелите ти: „Какво!?! Какво им причини?!“

Ако не си чел „Кое е по-страшно?“, губиш 500 точки жизнена сила.

Запиши това в Дневника на приключението.

Ако си чел този епизод, получаваш заслужено 100 точки любознателност, защото си решил да изследваш алтернативните варианти⁵.

Макар и упоена, Халата успя да се събуди. Разбра, че вече е късно. Не можеше да спаси Ото, нито да спре изригването на Вулкана. Но поне да ограничи щетите от изригването – можеше. Нямаше да позволи магическата мощ на нейните книги да унищожи гората и долината.

Знаеше само един начин да помогне. Не се замисли, не се поколеба нито за миг. Хвърли се право в огнената река. Отклони я към Казаните. Лавата ги изпълни. Котловината закипя. Скалите се нажежиха. Започнаха да се топят, но издържаха. Укротиха огнената стихия. Вулканът блъвна малко дим и затихна. Но Халата и Пороят Ото вече ги нямаше...

Какви последици може да има изригването за Черната скала⁶? А за Оги-екипа? Запиши отговорите си в Дневника на приключението.

Като по чудо гората и долината оцеляха. Не ги подпали лавата. Не ги засипаха пепелта и камъните, които хвърчаха далече, далече.

---

³ Тази дума се среща често в народните песни и означава „билка“.

⁴ Когато вулканите изригват, първо изхвърлят горещи газове, пара, камъни, после – течен огън, наречен „лава“. По склоновете на вулкана се спускат реки от лава – разтопени скали и метали.

⁵ Алтернативни варианти – това, което може да се случи, в резултат на определени решения и постъпки.

⁶ Как се е появила тя? Припомни си „Оги и Градушката“.

Но се случи нещо ужасно. Черната скала се разтопи. Магията на Ох не издържа. Потехоха черни води. Попиха в земята. Отровиха изворите. Но и това не бе най-страшното... Черните води пояха черни души. Черните души в черна орда се събираха...

Какво се случи след това, ще научиш от „Оги и Черната орда“.

Ако си овладял Тайното оръжие и си прочел Епизод № 9-06: „Кое е по-страшно?“, може да проучиш следствията и резултатите от действията на гарванчето Охи.

9-03-Гарванчето Охи и тайнственото ключе

Бедата никога не идва сама. *Чувал си тази поговорка, нали? Е, наистина е така...*

Превъплътил⁷ си се в образа на Гарванчето Охи?

- Може това да е ключе към друга вселена! – горещиш се ти.
- Джаф! Май не ти дава мира тайната на ключето? Внимавай да не направиш някоя беля! – строго те поглежда малкото кученце Дан.
- Кога ще го използваме?! – няма търпение и малката круша.
- Оли! – строгият глас на Стария вълшебник ви стресна – И ти ли си толкова припряна?
- Ох-и! Татко, ти все повтаряш: „Когато съберем нужната информация!“
- Да! За да сме сигурни, че ключето няма да навреди...
- Нали вече експериментирахме⁸... – промърмори недоволно и маймунката Ефу.
- Натрупахме малко знания. Недостатъчни са. – обади се и Скалата.

---

⁷ Да се превъплътиш означава да изпълниш ролята на някой от героите – да мислиш, чувстваш и действаш като него.

⁸ Припомни си Епизод № 4-13 от „Оги и кълбовидните мълнии“.

– Още не можем да предвидим следствията и резултатите⁹ от използването на ключето. – тихо каза Вековната мура Вемура. Гласът ѝ успокои всички. Накара ги да се замислят.

Отитай се да приложиш СиР! Какви биха могли да бъдат последиците за Оги-екипа, ако бъде използвано ключето и то отвори проход към друга вселена? Запиши отговорите си в Дневника на приключението.

Отнасяш ключето високо, високо – на най-отдалечения връх. Никой не те усети. „Наблизо няма вода, безопасно е.“ – мислиш си ти. Знаеш заклинанието, но не бързаш да го кажеш.

В този миг земята потръпна, забоботи. Върхът се разцепи. Пара, камъни и пепел изхвърчаха от цепнатината. Минаха съвсем близо до теб. Човката ти затрака неудържимо. Не! Не от страх! Ти, Охи, не си страхливец, но все пак... „Ако изригне вулканът, лавата ще се спусне оттук... Накъде ли ще се насочи след това?“ Мислено проследяваш най-вероятния ѝ маршрут. „Ще стигне до Черната скала¹⁰!“

Опасност! Голяма опасност грози Долината. Няма време да търсиш помощ. Трябва сам да решиш, как ще постъпиш. Прецени, какви ще са следствията и резултатите от решението ти. Запиши ги в Дневника на приключението.

Виждаш, как лавата се издига, издига. Достига до ръба на пукнатината. Още миг и ще прелее. Ще се втурне надолу. Ще разтопи Черната скала. Ще разруши магията на Ох.

Понечваш да изречеш заклинанието. Да отвориш портал към Огнената вселена. Но крилото на баща ти те перва здравата. Човката ти се затваря. Не можеш звук да издадеш. Старият вълшебник е разгневен. Татко ти никога досега не те е удрял! Никога! Каквито и щуротии да си вършил...

Реката от лава вече достига Черната скала. Обгръща я, залива я. Скрива я от погледа ти. Странно... Ох въздъхва с облекчение. Едва сега осъзнаваш, че на пътя на огнената река не се изпречи нищо живо. Само скалите сякаш се надигаха и я посрещаха, насочваха я към Черната скала.

---

⁹ СиР – следствия и резултати – това е тайното оръжие в тази игра. Къде е то? Ще ти подскаже азбучният показалец на „Оги и Вулкана“.

¹⁰ Припомни си „Оги и Градушката“.

Разбираш, че баща ти е очаквал точно това. Предвидил е, какво ще се случи. Искал е да стане така. Може би заклинанието, с което той създаде Черната скала е било необходимо, само докато се събуди Вулканът? Дали е така? Е, скоро ще разбереш... Засега научи нещо много, много важно:

Да не бързаш! Добре да обмисляш решенията си! **Да действаш** едва тогава, когато имаш достатъчно информация, за да предвидиш следствията и резултатите от своите постъпки!

Искаш да овладееш тайното оръжие СиР? Браво! Потърси го в съдържанието на „Оги и Вулкана“. Овладей си тайното оръжие СиР?

Прочел си епизода „Кое е по-страшно?“ Получавах заслужено още 100 точки любознателност, защото изследвах алтернативните варианти.

Искаш да се превъплътиш в образа на Гарванчето Охи и да разкриеш тайната на вълшебното ключе? Добре, действай!

9-04-Гневът на гарванчето Охи

„Отнася се с мен като с голишарче! Никъде не ме пуска. На никакви магии не ме учи. Но аз сам, сам, научих заклинанието, което отваря портал към Огнената вселена!“

Изричаш първата вълшебна дума, но явно нещо си сбъркал, защото изригват едновременно две огнени реки – едната изпод земята, другата – от Огнената вселена. Добре че Ох пак те е проследил и овреме успява да заключи портала. А ти – гузен, засрамен и обгорен се сгушваш в прегръдката му.

Изгуби 100 точки жизнена сила.

– Ех, сине, сине! Гневът е лош съветник. Убеди ли се, че е рано да използваш могъщите магии. Трябва още много да учиш.

– Защо остави... – гласът ти пресеква от вълнение.

Земята под вас не само пари, но и сякаш се гърчи. Пара изскача от всяка пукнатина.

– Защо оставям лавата свободно да се стича ли?

– Ох-и! Да.

- Помисли! Сам трябва да намериш отговора.
- Природните стихии не бива да бъдат спирани, а само насочвани и използвани. – обади се мъдрата мура Вемура.
- А защо не може лавата да се прати през портала в Огнената вселена?
- Да решаваме своите проблеми, като ги прехвърляме другиму ли? – възмути се старата круша мама Йоли. – Не сме толкова безотговорни.
- Никой не може да предвиди, какви ще са следствията и резултатите от смесването на земната лава с материята, от която е изградена Огнената вселена. Та ние не знаем нищо за нея! – намръщи се Скълата.

Запиши в Дневника на приключението, че си загубил по 100 точки жизнена сила, предвидливост и мисловни умения, ако не си чел „Кое е по-страшно?“ Чел си този епизод? Тогава печелиш по 100 точки любознателност, кураж и мисловни умения.

Смяташ, че ако имаш още един шанс, ще овладееш могъщото вълшебство на тайнственото ключе?

Упорит си, или може би инатът ти е по-голям, отколкото предполагам... Все още си в образа на гарванчето Охи и тършуваш, решил си пак да намериш ключето, да овладееш вълшебната му сила.

Дълго дири ключето. Претършува всички потайни кътчета. Прерови дори гнездото на Картала. „Добре че се престраших.“ – мислиш си, грабвайки кутийката. Отнасяш я на най-отдалечения връх. Там дори орлите не обичат да кацат. Никой няма да ти пречи. Ще свалиш защитното заклинание.

„Готово!“ – гордо грабваш ключето. Добре си си научил урока... Произнасяш бързо и ясно новите могъщи слова. Отключваш портала към Огнената вселена.

Земята под теб започва да се гърчи, напуква се. Пара изскача от всяка пукнатина.

– Могъщо заклинание... Дали ще успея да го овладея?

Опитваш се да подтиснеш страха и неувереността си. Правиш крачка напред към портала. До теб бликва вряла вода. Облива те. Перата ти падат оцавени.

– Ох-и! Ох-и! Как боли! – стенеш, но никой не те чува.

Никой ли?

Губиш 500 точки жизнена сила, ако не си чел епизода „Кое е по-страшно?“.

Ощавен, проскубан, скачаш и викаш:

– Болката няма да ми попречи! Никой няма да ме спре! Ще овладя могъщото вълшебство на ключето!

Крециш, но сред тътена на лавата, напират да изригне, гласът ти повече прилича на немощен писък на голишарче. А и на пиле приличаш... с тая проскубана перушина и ощавена кожа...

Но успяваш! Успяваш да отвориш портала към Огнената вселена! Тъкмо в мига, когато вулканът изригва! Лавата се излива през портала и изчезва...

Изчезвай и ти ! Скачай!!

Тупваш безсилен върху нажежената земя. Ясно – тук ще се опечеш...
Опитваш се храбро и с чувство за хумор да посрещнеш смъртта.

– Ох-и! Печено гарванско! Дали ще е вкусно? Но все пак успех!
Овладях могъщата сила на ключето!

– Глупак! Направи точно това, което искаш! – изсъсква Ламята.

Тя се пъха в прохода. Порталът се затваря. Огнената вселена изчезва. А и не само тя...

Причернява ти пред очите. Преди да изгубиш съзнание, усещаш, как някой те сграбчва и носи. Прохладен въздух те обгръща. Болката някак си се оттича и сякаш се влива в гласа на баща ти:

– Ох, сине, сине! Какви беди причини на Оги и Огнената вселена¹¹! ...

Ако не си чел „Кое е по-страшно?“, губиш 500 точки сила, 200 точки предвидливост и 100 мисловни умения.

Ще имаш още един шанс. Мисли, преди да действаш! Искаш да потърсиш тайното оръжие СиР? от „Оги и Вулкана“ Е, най-сетне! Браво!

Ако вече си овладял СиР, ако си прочел „Кое е по-страшно?“, ще можеш да си поговориш с Вулкана в „Изпитания“.

---

¹¹ Какви беди ще сполетят Огнената вселена, ще разбереш от „Вселената на Оги“.

9-05. Огнената стихия

Овладял си тайното оръжие СиР? Превъплътил си се в образа на Огненото драконче? Задачата ти е тежка. От това, дали ще можеш да предвидиш следствията и резултатите от своите действия, зависи животът на целия екип. Е, Оги, готов ли си да поемеш тази отговорност?

Трябва да помислиш?

Че има ли време за мислене?! Да сте мислили навреме! И ти, и целият Оги-екип допуснахте ХоГ и Ла Миа да подлъжат младите пъстърви¹².

Позволихте на бобрите да построят водопровода. Повярвахте им.¹³ Защо не мислихте тогава? Защо не предвидихте следствията и резултатите?! Е, гневът не помага...

Тъжно поглеждаш към водопровода, отвел подземните води на Планината до Божествения бряг. Земята на Зевс все още процъфтява, но точно както предвидиха бобрите – Сушата, Жаждата и Гладът опустошиха Долината, нахвърлиха се и върху полята край Божествения бряг.

Туристите се разбягаха. Цветята вехнеха. Царствената роза едва-едва разтвори нежните си листенца.

– Оги, спаси поне Ели! – прошепна Розата.

Цветчето ѝ клюмна. Стъбълцето ѝ се прекърши.

Кого ще спасиш най-напред? Ели? Побързай към планината на Перун!

Тежки времена настанаха в планината на Перун, в равнините на Тангра. Брат брата убиваше заради капка вода. Земята се раздираше. Все по-гореща пара бликаше от недрата на планината. Черен дим и пепел изстрелваше Вулканът. Сиви облаци закриваха слънцето.

Мама Йоли скри дъщеричката си Оли, кученцето Дан, маймунката Ефу и Скакалеца Скокльо, но силно земетресение ги затрупа и затвори входа на пещерата.

Скалата се разцепи на две. Лава бликна от недрата на земята. Подпали вековната мура Вемура. Овъгли Старата круша – мама Йоли.

---

¹² Припомни си „Оги и кълбовидните мълнии“.

¹³ Припомни си „Оги и Сушата“.

Гъстият черен дим задуши орлите и те паднаха мъртви в гнездото си. Загинаха прегърнати там – високо над скалите.

Като по чудо около езерото все още нямаше нито черен дим, нито пепел, нито падащи камъни. Може би защото ти – Оги – беше събрал всичките си сили и вълшебни умения, за да запазиш поне омайничето Ели и малката водна капка Ави. Ще успееш ли?

Става все по-горещо... Главицата на Ели клюмва безпомощно. Не толкова от горещината, колкото от силата на чуждата болка и мъка, които я заливат.

Огнената стихия, твоята стихия Оги приближава! Издигаш още по-здрава вълшебна преграда. Лавата заобикаля езерото. Земята около Ели е все още поносимо топла.

Водната капка Ави прегръща стъбълцето на омайничето, спуска се към коренчетата, дарява му своята сила и живот. Ели отваря очи. Сега те са станали сини – сини като очите на Ави.

Но лавата приближава... И без пророческата дарба на омайничето разбираш: Провалил си се! Не можеш да ги спасиш!

Губиш по 100 точки жизнена сила, предвидливост и мисловни умения, ако още не си прочел „Кое е по-страшно?“.

Чел си този епизод? Е, тогава печелиш по 100 точки любознателност, кураж и мисловни умения.

Стремително се спускаш в долината. Виждаш – Дан помага на животните да спасят дечицата си от прииждащата лава. Но заобикаля отдалече семействата на глиганите. Остава ги да се оправят сами...

Майката на шест глиганчета, паникьосана, напразно се опитва да ги достигне. Таткото – глиган, сграбчва най-палавото глиганче, подхваща го с глигите си, прехвърля го отвъд скалите, обграждащи клисурата. Успява да спаси и останалите пет. Макар че те вече са на сигурно място, квичат пронизително. Глиганът скача и с тялото си прикрива майката на дечицата си. Лавата ги залива, телата им изчезват...¹⁴

---

¹⁴ Какво се случи с глиганчетата? Ще разбереш от „Оги и Черната орда“.

Едва успяваш да грабнеш приятеля си Дан, малко преди лавата да погълне и него. Отлиташ, намираш стария вълшебник Ох, събираш целия Оги-екип на полянката край езерото. Обединявате силите си. Изграждате невидима вълшебна преграда срещу огнената стихия. Разбира се, ти си най-отпред.

Нямате време да обмислите по-добра стратегия. Пръв си ти. След теб – Пороят Ото. Огън срещу огън! Сблъскваш се с лавата. Могъщата огнена река те повлича, отмества те от пътя си.

Пороят се хвърля храбро, но само облак пара остава от него. Издига се. Опитва се да запази поне полянката, където Оги-екипът напърга сетни сили.

Ще успееш ли да предпазиш приятелите си?

Хвърляш се отново срещу лавата. Ох и Охи изричат най-силните заклинания. Целият Оги-екип влива силата си в тях. Огнената река потрепва и едва-едва се отмества. Надеждата ти вдъхва нови сили. Гмурваш се, сливаш се с лавата. Отдалечаваш я от езерото и гората.

Но какво става с теб?

Сливаш се с лавата и осъзнаваш, че вече си част от нещо огромно, пулсиращо и древно... Мисъл бърза и могъща те поглъща.

Жив ли си? Ти ли си това? Оцеля ли Оги – Огненото драконче?

Запиши в дневника на приключението, че губиш по 100 точки жизнена сила, предвидливост и мисловни умения, ако не си прочел „Как да осигурим чиста вода?“. Прочел си този епизод? Печелиш по 100 точки кураж, любознателност и мисловни умения, защото си решил да изследваш алтернативните¹⁵ варианти.

9-06-Кое е по-страшно?

Не беше толкова страшна Жегата. И друг път ви е жарила...

Не беше толкова страшна Сушата. И друг път бе шетала из Долината...

---

¹⁵ Алтернативни варианти – това, което може да се случи, в резултат на определени решения и постъпки.

Не беше толкова страшен Гладът. И друг път сте гладували...

Страшно бе това, че обитателите на Долината и планината се озлобиха един към друг. Брат брата убиваше за капка вода!

Оги-екипът напразно търсеше изход. Всяка идея обмисляха внимателно. Накрая шест начина им се видяха най-добри:

1. Да пестят водите и да ги пазят чисти, предложи омайничето Ели.
2. Да не позволяват никому да посяга на подземните води, настояваше кученцето Дан.
3. Да разтопят лед от страната на хримтурсите, искаше Пороят Ото.
4. Да добиват чиста вода, като изпаряват солената морска вода, а получената пара – да охлажда, мечтаеше Ави.
5. „Екологичното равновесие на Огъня и Водата крепи нашия свят. Трябва да го браним!“ – казваше мъдрото вековно дърво Вемура.
6. За саморегулиране¹⁶ на екосистемата говореше Скълата.

Помисли добре! Запиши в Дневника на приключението по един вреден и един полезен резултат за всяко от тези предложения. Свери отговорите си – прочети: „Как да осигурим чиста вода?“ - Епизод 9-11. Там са посочени 36 най-важни следствия и резултати. Ако си успял да предвидиш 6 от тях, ще можеш да спреш Времето.

9-07-Изпитания

Е, Ото, любопитството е опасно, нали? Ясно е – събудил си Вулкана. Дали Оги може да пристига вулкани?... Мислено го призоваваш, а докато той пристигне, обгръщаш целия връх. Стискаш го здраво. Добре, че си толкова голям... И все по-голям ставаш – пара изскача от всяка пукнатина.

---

¹⁶ За саморегулирането на екосистемата и за ювенилните води – виж в речника на „Оги и Вулкана“.

Земята се нагрива. Започва да трепти – още миг и ще се взриви... А стане ли това – планината и долината ще бъдат унищожени, лавата ще изгори приятелите ти. Отчаяно се оглеждаш, ослушваш се – идва ли Оги?

Изведнъж странна мелодия се разнася – тиха и нежна. Разбираш – Змийчето Питанка¹⁷ се опитва да помогне. Земята се успокоява, но температурата продължава да се покачва, отваря се кратерът на Вулкана. Лавата клокочи и се надига. Не можеш да я спреш. Не ѝ действа вълшебната мелодия на Питанка.

Само за миг мярваш Оги – гмурва се в огнената бездна и изчезва. Тревогата и вината те гризат – заради теб Огненото драконче рискува живота си.

Смяташ, че Оги-екипът ще трябва доста да се потруди, за да докаже, че всички са овладели тайното оръжие СиР¹⁸? Прав си. Заслужи 100 точки предвидливост.

– Не стига че Пороят ме събуди с цели два века по-рано, ами и неканени гости си имам... – сърдито избоботи Вулканът, размята коси от дим, плавно извиси снага от лава и полуразтопени канари.

– Сир¹⁹! Моля да ни извините, но ние ...

– Сте любопитни пакостници... Нямате търпение да се заловите с големите вълшебства.

Ото виновно отпусна облачните си ръце – обгорени, почернели от дима.

– Искях да проуча...

– Тайната на магиите не е за чирака на една селска билкарка! – разгневи се Вулканът.

Лавата заклокочи, надигна се към ръба на кратера, но мелодията на Питанка я успокои и тя се върна назад.

– Черната скала... Няма да се справим сами... – Оги смело се доближава до Вулкана. – Моля, помогнете ни...

---

¹⁷ Виж „Оги и Халата“.

¹⁸ СиР – тайното оръжие в „Оги и Вулкана“.

¹⁹ Сир – учтиво обръщение към велик владетел.

– Хм... Я да видим, добре ли сте овладели тайното оръжие. Осъзнавате ли следствията и резултатите от разтопяването на черния лед²⁰?

– Ще зарази с магията на Ламята подземните води, а чрез тях –ще подчини всички хора и животни. – Ото бърза, както винаги, но Вулканът явно харесва отговора му.

– Оги? Ти какво ще добавиш? – пита строго повелителят на лавата.

Огненото драконче се замисли, погледна с копнеж звездното небе, преди да отговори.

– Ламята ме преследва... Значи черният лед може да навреди и на Огнената вселена – където и да се намира тя... Не мога да допусна два свята да пострадат заради мен.

– Грижовен! Верен! Учи се да мисли и постъпва справедливо... – мърмори си Вулканът. – Млади огнени приятелю, ти издържа първото изпитание.

– Какво е второто? – нетърпеливо пита Ото – Мога ли и аз да помогна?

– Можеш. – Усмихна се Вулканът и алено сияние озари Планината. – И не само ти – целият Оги-екип ще участва в разследването: „Защо изчезнаха динозаврите?“²¹

Вярваш, че Оги-екипът ще се справи, нали? – Както винаги. Искаш и ти да участваш в разследването? Дадено! Прочети сценария или гледай спектакъла „Защо изчезнаха динозаврите?...“

Смел си – признавам! Следващото изпитание е битка в Джунглата на думите!

9-08-В джунглата на думите

Питаш: „Как Оги-екипът попадна във вълишебната страна на думите?“

Ето така:

²⁰ Виж „Оги и Градушката“.

²¹ Щури приключения и много смехории те очакват в спектакъла „Защо изчезнаха динозаврите?“ Кога, къде би могъл да го гледаш? – Опитай се сам да си набавиш нужната информация. Или поне да откриеш и прочетеш сценария...

Ефу първа видя тайнственото писмо, което се появи внезапно върху екрана на Скалата: „Оги, чакам те утре в 9 часа на иСтоГ от езерото на младите пАстърви. Край водопада.“

– От кого ли е? – запита маймунката.

– От някой, дето прави по две грешки в една дума – „изток“ – засмя се Малката круша.

– Ох-и! И обижда пъстървите, като не знае правописа – пише името им с „а“.

– Вашият враг е Ламята. – хитро присви очи Вулканът. Ако искате – може да я убиете или само да я раните, за да я прогоните. Но няма да имате никакви други оръжия, освен девет вълшебни думи.

Вулканът написа с огнена писалка „Ламя“. Тя оживя, засъска, нахвърли се към теб. Да, да, към теб, Охи! Спасявай се! Спаси и приятелите си от Оги-екипа!

Коя буква ще промениш, за да я спреш, преди да ви е излапала?

Имаш право да замениш в думата „ламя“ само една буква – за да спасиш Оги. Така ще променяш и всяка следваща дума – с не повече от девет хода трябва да победиш!

Новите думи оживяват – но ако правописът им е погрешен – озверяват! Да не им се мяркаш пред очите! Правилно ли ги изписваш – ще бъдат на твоя страна.

Охи, бързо-бързо занарежда думички: Ламя – л`азя, лозя, лоза, роза, коза, каза, ваза, важа, вада.

Дан не остана по-назад – излая следващите девет думи: Ламя – лoмя, лoвя, лoва, кова, копа, сопа, сипа, супа, суха.

Ели примигна смутено, но също се справи с изпитанието: Ламя – мамя, мамо, рамо, само, сако, сабо, саби, забї, зьби, гьби.

Ави плавно изрецитира: Ламя – бамя, баня, бавя, давя, довя, ровя, роня, раня, рано.

Малката круша Оли също не се посрами: Ламя – лама, мама, манà, Мара, кара, кора, кори, кьри, кьрпа.

Сколко изгаряше от нетърпение, да дойде и неговият ред: Ламя – ламè, лами, ками, сами, саби, сарї, парї, п`ари, варї, вани, бани, бари, бори...

– Стига, стига! Спря го Вулканът. За да се преборите с Ламята, трябва да измислите история за приключенията ѝ във Вълшебната страна на думите. Всеки от вас ще използва верижката от думи, които току-що изброи. Всяко ново изречение трябва да съдържа следващата дума. Охи, ти започни!

Охи бързо-бързо занарежда:

Ламя сама си говореше: „**Лазя** из **лозя**. Една **лоза** се уви около мен. **Роза** ме издра. **Коза** ме бодне с рогата си. **Каза** ми: „**Ваза** ще се стовари върху главата ти.“ Предсказанието **важ**а до сутринта, когато **ва**да потече, а аз **ломя** ядосано вазата и **ловя** парчетата от нея.“

След **лова** на отломките – продължава Дан, - тя **кова** капак, **копа** кладенец, за да се скрие, но **сопа** я отупа, някой **сипа** сол в раните ѝ. Замириса на **супа**. **Суха** коричка хляб да имаше – за една гладна Ламя!

Ели продължи историята: **Ламя** вика: „Пак ще **мамя**! **Мамо**, с ударено **рамо само сако** и **сабо** няма да нося!“ **Остри саби заб**и някой в Ламята. Тя **зъби** озъби, но те станаха **гъби**.

Ави с усмивка разказва:

Ламя намери **бамя** и а-ха да я лапне, препъна се и падна в чорбяната **баня**. „Няма да се **бавя**, нито да се **давя**!“ – **довя** вятъра нейния рев.

Юнакът – „Няма да **ровя** – из пещери да я търся!“

Красавицата – „Няма да **роня** сълзи вече!“

Юнакът – „Ще **раня** Ламята утре, рано сутринта!“

Малката круша Оли се усмихна и продължи историята за патилата на Ламята в Страната на думите:

Ламя-лама видя **ман**а по листата на лозята, чу **Мара** детето да **кара кора** да яде, **кор**и го че не ще, а за да порасте **къри** не му трябва – то е храна за гладна Ламя. Чу Ламята и тури си **кърпа**, за да лапа, но... здравата и залютя.

Нетърпеливият Скокльо прекъсва Оли:

Ламя се хвали: „Вижте люспите ми са като ламѐ!“ Две лами завистливо я оглеждат с погледи-камѝ... Ех, да можеха сами и те тъй да изглеждат, саби да мятат... За пѣстро сарѝ тя, даде много парѝ, но то започна да п̀ари. Варѝ я, печи я – все глупава си остава! Нали е Ламя – вани иска да прави, на бани иска да ходи! В разни бари се топи, с Оги се кани да се бори...

Вулканът се засмя. Лавата заклокочи. Кълбо черен дим се издигна високо в небето.

– Добре се справихте. С лекота измислихте думите, включихте ги в изречения, съчинихте весели истории. Уважавате врага и нито един от вас не прояви излишна жестокост...

– Заслужихме ли помощта Ви Сир²²?

– Да, Оги. Но днес ще се справите сами. Помнете – вулканичните изригвания не трябва да бъдат спирани, а само насочвани! Ще ви помогнат двете вълшебни думички: „обърна“ и „обгърна.“ Те са моят дар за вас.

Този дар, обаче ще можеш да използваш в „Оги и Гейзера“. А сега ще се наложи да се справиш сам!

Успя ли да измислиш поне една дума – различна от тези, които Оги-екипът изброи? Да? – Заслужи 100 точки за умело боравене със словото.

Справи ли се и с другата задача – състави ли текст с думите, които образува? Да? Заслужи още 100 точки.

Ако си прочел: „Кое е по-страшно?“, готов си да спреш Времето. Прочети следващия епизод.

9-09-Спри времето!

– Ей, как го направи тоя номер?!

Скакалецът Скокльо възторжено подскачаше около Огненото драконче. Времето сякаш бе спряло. Една шишарка, откъснала се от дървото, висеше във въздуха и не падаше.

---

²² Сир – почтително обръщение към владетеля.

Дълго обсъждахте, как да спасите Долината и Планината. А шишарката в това време се спусна само няколко сантиметра по-надолу. Отвън не се чу нито звук. Следователно? – И Ламята не може да ви чуе.

– Запомнихте ли задачите си? Охи, няма да се отделяш от мен! Да вървим!

Старият гарван строго изгледа сина си.

Според теб най-важно е да обединят силите си, да се организират? Считаш, че заедно могат да спасят Долината? Искаш да разбереш, как ще помогнат далечните им приятели от океана и от страната на хримтурсите? Браво! Заслужи по 100 точки решителност и съобразителност.

Оги пусна Времето. То препусна нанякъде, хукна с все сила. Шишарката тупна на земята.

Всички от Оги екипа се разбързаха:

Маймунката Ефу скачаше от клон на клон и предупреждаваше птиците да вземат дечицата си и да се отдалечат колкото се може повече от клисурата.

Кученцето Дан издирваше птичетата, паднали от гнездата и ги връщаше при родителите им.

Ефу караше по-едрите и силни животни да пренасят малките костенурчета, таралежчета и охлювчета.

Дан сърдито се разлая и подгони мързеливите глигански семейства, които не искаха да напускат домовете си. Изкара ги от клисурата. Заведе ги на безопасно място в равнината.

Чу се страшно боботене – звук нисък, плътен, сякаш земята стенеше и се разкъсваше в дълбините.

Ох и Охи кацнаха на най-отдалечения връх, където никой не смееше да припари, защото земята там вече се гърчеше. Пара изскачаше от всяка пукнатина.

Оги и мадроазел Фу пристигнаха точно навреме. Горната част на върха отлетя с оглушителен гръм. Дим, пепел и лава се разхвърчаха на всички страни.

Далече, далече в океана Дъг и младите пъстърви обединиха силите на новите си приятели. Ген направи така, че по време на битката всички да

могат да използват древните си умения – да общуват помежду си и да си помагат – дори и да са на другия край на света.

Ави прие образа на хримтурска кралица, поведе ледените великани, постави ги на пост около клисурата, която стръмно се спускаше към Черната скала.

Четиримата – Ох, Охи, Оги и Мадмоазел Фу – приеха силата на приятелите си от океана и насочиха лавата към клисурата.

Питаш се: Дали тайният език на скалите също ще помогне да бъде овладяно изригването на вулкана? Заслужи 100 точки досетливост.

Никой не знаеше тайния език на скалите. Ламята не успя да разбере, че те следяха накъде се отправя лавата. Дори сами я насочваха. Впримчиха я в здравата си прегръдка. И сякаш се извисиха – още по-здрави, още по-високи, още по-задружни. Спираха всеки опит на лавата да избяга. Доведоха я право при Черната скала.

Ламята виждаше всичко, скърцаше със зъби, гневеше се. Редеше магия след магия, но не успяваше да отвори проход от Огнената вселена. Как ѝ се искаше да нападне! Точно сега, когато враговете ѝ са най-уязвими, тя беше безсилна, пленена в Огнената вселена. Проходът бе заключен. Магиите ѝ не действаха.

Орлите се виеха над Черната скала. Лавата я обгърна и тя изчезна. Издигна се огромен облак. Парата се охлаждаше. Раждаха се малки чисти капчици. Нямаше и помен от злите магии на Ламята, донесени от Черната градушка и заключени в Черната скала.

Карталът поведе дъждовния облак към езерото. Калин Орелът, Зоркото око и Орлицата му помагаша.

Пороят Ото внимаваше нито капка да не се изхаби. Скакалецът Скок весело подскачаше от листо на листо – навеждаше ги, за да отидат капчиците право в коренчетата на зажаднените тревички.

Мама Йоли, Оли и Вемура приготвиха отвари – лек за най-тежко пострадалите. За щастие, всички свършиха добре работата си и никой не загина от изригването на Вулкана.

Змийчето Питанка мълчаливо напълни стомничката си и я занесе при Омайничето. Поля го. Освежи листенцата му. Ели засия от радост.

После Омайничето заспа. Заспа и засънува пророчески сън: В недрата на Земята се раждат младите води, които учените наричат „ювенилни“. Ели виждаше в съня си, как водата, създадена при изригването на Вулкана, пълни подземните водоохранилища. Чу, как Питанка свири чудна приспивна мелодия. Вулканът притихна и заспа.

Добре си бе свършил работата, нали? А и Оги-екипът заедно с него...

Надявам се, че разбираш, колко **щедро и обичливо е огненото сърце на планетата**. Тя дава нов шанс на своите деца, които безгрижно я замърсяват. **Дава им младите, чисти води, които се раждат във вулканите. И може би капките родени и дарени с любов, ще помогнат да бъде съграден един нов, по-добър и по-красив свят.**

Историите на Оги-екипа ще продължат и в следващото приключение – „Оги и Гейзера“.

9-10-Тайно оръжие - СиР

В тази игра инструментът за развитие на мисленето²³ е СиР – следствия и резултати. Той ще ни помогне да осъзнаем, какво биха могли да причинят нашите действия или бездействие.

За да разбереш, колко важно е да овладееш и прилагаш СиР, ето един пример:

Обичаш животните. Край дома ти се скита пес с такива тъжни очи... Просто не можеш да го отминеш, без да го погалиш. Винаги му носиш нещо за хапване. Нахрани го и днес. Погали го. Но? Забрави после да си измиеш ръцете.

Какви са **близко-срочните** следствия и резултати от това?

Първо – до вечерта те втресе.

Второ – вдигна температура.

²³ Заедно с родителите си можеш да научиш много за „инструментите за мислене“, описани в книгата на Едуард Де Боно „Научете детето си как да мисли. Ръководство за творческо мислене“.

Трето – заболя те коремът.

Четвърто – на следващия ден всички у вас си похапваха кюфтенца, портокали и сладолед, а ти трябваше да дежуриш в тоалетната...

Пето – цяла седмица гълта някакви противни лекарства.

Де да беше само това!...

Средно-срочни следствия и резултати:

Първо – започна да слабееш, въпреки, че добре си похапваш.

Второ – наложи се да ти правят сума ти изследвания.

Трето – оказа се, че имаш глисти²⁴. Излекуваха те, но никак не ти беше приятно...

Дългосрочни следствия и резултати:

Първо – продължи да те боли коремът.

Второ – Докторите ти забраниха да ядеш сума ти вкуснотийки.

Трето – Изследванията продължаваха... А как ти се искаше да потичаш след футболната топка!...

Четвърто – наложи се да те оперират. От корема ти извадиха кучешка тения²⁵.

Е, вече си добре, но какво ли не препати – и то, само защото не си изми ръцете... Тази история трая цяла година, а това е много време, нали?

Дали следствията и резултатите са близко, средно или дългосрочни – за всеки отделен случай сам ще трябва да решиш и да определиш тяхната продължителност.

²⁴ Глистите са червейчета, които се развиват в червата на хора, които не си мият редовно ръцете.

²⁵ Кучешката тения е паразит в храносмилателната система на гръбначните животни и човека.

Ето, друга история:

Имате нов съученик. Един такъв дебеличък, с пухкави розови бузки. Веднага започнаха да го дразнят: „Шишко! Прасчо! Розово мече!“

Момчето дори и не се опитва да се защити. Как да спреш присмехулиците? Споглеждаш се с приятелите си. Разбирате се без думи. Ще те подкрепят, както винаги.

Хващаш шишкото под ръка. Ти си дребничък, пъргав и слабичък. Той едър, тромав и наглед – добродушен .

– Тъкмо сме си лика-прилика. Той – Мечо, аз – Клечо! – размиваш се.

Приятелите ти – също. Подскачат, правят смешни гримаси – преструват се на разни животинки. Шишкото им партнира – участва в пантомимата. Смее се заедно с вас. Ситуацията е под контрол. Пресякохте злобните подигравки, превърнахте ги в обща шега. Самоиронията ти, помогна.

Близко-срочни следствия и резултати:

Прякорите ви: Мечо и Клечо си останаха.

Новият ви съученик се оказва умен и добър, при това с чудесно чувство за хумор. Сприятелихте се. Той ти обясни, как да решаваш задачите, дето ти се струваха толкова трудни. Оказа се, че са фасулска работа.

Средно-срочни следствия и резултати:

Побеждавате на всички състезания по математика и информатика.

А пък какви компютърни игри намира Мечо! Чудесни!

Двамата направихте и своя програма за нов вид компютърни игри. Представихте я на международен конкурс и спечелихте много награди. Вече сте уважавани гости на всеки форум по информатика.

Записахте се да тренирате айкидо. Ти вече не си толкова кльошав – но прякорът ти – Клечо – остана. Мечо се източи – сега е само мускули – нито грам тлъстинка.

Дългосрочни следствия и резултати:

Приятелството ви оцеля през годините. Издържа изпитанията на бизнес-партньорството, изнудването, опита за отвличане. Не можах да ви сплашат. Мечо обезвреди единия бандит, ти – другия. Третият избяга, но проследяващото устройство, изобретено от вас, доведе спец-отряда право при шефа на бандата. Арестуваха ги. Осъдиха ги. Пратиха ги за дълго зад решетките. Светът стана малко по-добър, благодарение на вашия екип.

И всичко това е резултат на твоето решение навреме да помогнеш на новия си съученик.

Да видим, как се прилага инструментът за мислене СиР към проблем, засягащ цялото човечество – **появата на автомобила**.

Близко-срочни следствия и резултати:

Откакто е създаден автомобилът във “войната по пътищата” са пострадали повече хора, отколкото при истинските войни през този период.

Ускори се придвижването на хора и товари. Човечеството започна все по-бързо да променя света и себе си.

Средно-срочни следствия и резултати:

Ако броят на автомобилите расте със същата скорост още 100 години, ако те все така замърсяват околната среда, 200 години след създаването на автомобила природата ще бъде увредена невъзвратимо.

Дългосрочни следствия и резултати:

Триста години след създаването на автомобила може би ще има автомобили, но дали ще има хора? Ще изчезнем ли – като динозаврите?

– Ха! Та тук са изброени само лошите неща. Защо не споменавате добрите и интересните следствия и резултати?

*Браво! Печелиш по 100 точки внимание, наблюдателност и мисловни умения, защото откри, че двата инструмента за мислене СиР и ПМИ могат да се прилагат **едновременно**.*

Ако си прочел първо този епизод от „Оги и Вулкана“ получаваши право на достъп до „Кое е по-страшно“.

Ако първо си прочел епизодите за „подвизите“ на Пороя Ото или Гарванчето Охи, трябва да заплатиш 100 точки сила, за да получиши достъп до „Кое е по-страшно“.

9-11-Как да осигурим чиста вода?

Следствия и резултати от шестте предложения на Оги-екипа

Да пестим водата и да я пазим чиста!

Положителни следствия и резултати:

Щом ползваме чиста вода, ще бъдем здрави.

Ще се научим да ценим природата и да се грижим за нея.

Ще станем малко по-добри, няма да мислим само за себе си.

Отрицателни следствия и резултати:

Ще ни бъде много трудно да се справим с тези, които нехаят, които не искат да пестят и опазват чистотата на водите.

Ще са нужни много средства и труд, за да се:

Построят и поддържат съоръжения за пречистване на водите.

За да се измерва чистотата на водата.

За да се контролира опазването ѝ.

За да се насърчава пестенето на водните запаси.

Интересно: Какво ли ще стане, ако принудим тези, които замърсяват природата, да ползват същата вода, която са изхвърлили непечистена?

Да не позволяваме никому да посяга на подземните води.

Положителни следствия и резултати:

Ще има достатъчно вода не само днес, но и в бъдеще.

Тя ще се пречиства, преминавайки през пясъка и скалите.

Ще пораснат нови гори. Те ще прочистват въздуха, ще привличат дъждовете, ще спират пороите. Така ще се възстановяват запасите от вода в подземните водохранилища.

Отрицателни следствия и резултати:

Водата от изворите и реките, дори и да е чиста, няма да е достатъчна.

Трудно ще се преборим с тези, които грабят и замърсяват природата, само защото са богати и силни.

Ако се забрани използването на подземните води, те ще се стичат в езера, морета, океани и ще стават солени.

Интересно: Интересно, забраната да се ползват подземните води, не води ли също до разхищаването им, щом те ще се стичат неизползвани в солените водни басейни?

Да разтопим лед от страната на хримтурсите.

Положителни следствия и резултати:

Бързо ще си осигурим чиста вода.

Ще спасим умиращите от жажда растения, животни и хора.

Ще се разхладим – топенето на ледовете ще намали жегата.

Отрицателни следствия и резултати:

Ще се повиши нивото на моретата и океаните.

Голяма част от сушата ще бъде залята и няма да може да се използва.

Много хора ще загубят домовете и нивите си, които са били близо до брега.

Интересно: Дали би могло да се планира топенето на ледовете и да се осигурява точно толкова разтопена ледникова вода, колкото се извеза от екосистемата, за да се пречисти?

Да добиваме питейна, като изпаряваме солената морска вода, а получената пара да охлаждаме.

Положителни следствия и резултати:

Ще имаме почти неизчерпаем източник на чиста вода.

Огромни са моретата и океаните – има много място да се построят съоръжения за обезсоляване на водата.

Като има вода за пиене и поливане – ще се увеличи реколтата.

Отрицателни следствия и резултати:

Много скъпо е произвеждането на питейна вода по този начин – нужна е енергия.

Не бихме могли да осигурим такава вода за растенията и животните.

Беден ли си, нямаш ли пари, ще трябва да умираш от жажда.

Интересно: Ако се използват слънчевите лъчи при изпаряването на водата, дали ще бъде погълната част от топлината? Ще намалее ли жегата?

Екологичното равновесие на Огъня и Водата крепи нашия свят.

Да го браним!

Положителни следствия и резултати:

Водата утолява жаждата на хора и животни. Изпарявайки се, охлажда и прочиства въздуха. Малките водни капчици се събират в облаци, които предпазват живите същества от прекалено силните слънчеви лъчи. Дъждът напоява растенията. Така водата поддържа живота на Земята.

Лавата в недрата на Земята затопля почвата. Заедно със слънчевите лъчи и въздуха, тя предпазва Живота на Земята от космическия студ.

Във вулканите се създават елементите, без които животът на Земята би бил невъзможен. Водата, която пием, кислородът, който дишаме, се раждат в огнените недра на Земята.

Отрицателни следствия и резултати:

Вечната борба между Огъня и Водата понякога причинява бедствия: наводнения, земетресения, изригвания на вулкани.

Трудно се постига екологичното равновесие на Огъня и Водата.

То много лесно се разрушава.

Интересно: Дали Водата също участва в създаването на Вселената на Оги?

Трябва да осигурим саморегулиране²⁶ на екосистемата.

Положителни следствия и резултати:

Разберем ли, как се саморегулира екосистемата, ако не пречим на тези процеси, а ги подпомагаме – ще съхраним Живота на Земята.

Ще разработим проекти за други видове екосистеми.

Ще населим и други планети.

Отрицателни следствия и резултати:

Още не познаваме добре земната екосистема.

---

²⁶ Значението на този термин може да разбереш от речника към „Оги и Вулкана“.

Много трудно и опасно е да се да се влияе върху саморегулирането на екосистемата.

Някои от най-големите ни проблеми може би са резултат от прибързани или недобронамерени експерименти с екологичното равновесие.

Интересно: Дали ще успеем да създадем космически кораб – екосистема и да пътуваме с него из Вселената²⁷?

Продължи на „Спри времето“:9-09.

9-12-Дневник на приключението

Как да си направиш дневник на приключението?

Вземи бележничке или малка тетрадка. Записвай:

Номера на прочетения епизод.

Новото вълшебство, което си открил там.

Отговорите на въпросите или задачите, които си изпълнил.

Колко точки си заслужил или загубил.

Като заговорихме за точки, да ти припомня: всеки прочетен епизод ти носи по една точка сила. Записвай ги в таблицата.

Максимален брой точки от “Оги и Вулкана”:

Внимание		
Вълшебство		
Добронамереност		

---

²⁷ Земята пътува не само в пространството, обикаляйки около Слънцето, но и във времето – от миналото към бъдещето. Ако приемем пространството и времето за първите две измерения на съществуването, третото измерение, може би, е самопознанието и саморазвитието на Човечеството, ведно със средата, в която то живее. Четвъртото измерение на съществуването сигурно е творчеството...

Доверие		
Досетливост		
Информация		
Кураж		400
Любознателност		400
Мисловни умения		400
Наблюдателност		
Познание		
Предвидливост		
Решителност		100
Сила		
Съобразителност		100
Творчество		
Умело боравене със словото		200

В средната колонка на таблицата запиши колко точки си завоювал. В крайната – са отбелязани възможно най-големите – „професорските“ достижения. Дори и десет пъти по-малко точки да имаш – постигнал си отличен резултат.

9-13-Речник

Бележки под линия – Има ли цифра след някоя дума, погледни текста в долната част на страницата. Винаги чети тези обяснения на автора, преводача или редактора на книгата. Може много да ти помогнат.

Биле – Виж „билка“.

Билка – Лечебно растение.

Вулкан – Планински връх, от който изригва лава, пепел и дим.

Глисти – Паразитни червеи в червата на човека и други бозайници.

Екология – наука за взаимоотношението на организмите – растенията, животните и човека – с околната среда.

Екологично равновесие – За да се развиват, да оцеляват организмите от една екосистема, те са се нагодили един към друг. Например: Тревопасните раждат много повече деца от хищниците. Вълците, лисиците - ядат стари, болни или млади, още неумеещи да се пазят сърни, зайци. Оцеляват толкова тревопасни животни, колкото могат да се изхранят, без да бъде унищожена растителността. За хищниците също има достатъчно храна, докато броят им не се увеличи прекалено – това застрашава екосистемата. През милионите години са се формирали много начини за саморегулиране на земната екосистема, за да оцелее Животът.

Екосистема – Растенията и животните, които отдавна се развиват в една и съща околна среда са зависими едни от други. Например, ако козите в една долина изядат младите клонки на храстите и дърветата – растенията заляняват, някои дори изсъхват и умират. Козите също се разболяват. Болните растения сигнализират – изпращат аромати, от които другите храсти и дървета разбират, какво се е случило и се готвят за бой. Натрупват в листата си вещества, забавящи развитието и размножаването на козите. Това е един от начините да се запази екологичното равновесие.

Инструменти за мислене – ИМ – Помагат ти по-добре да възприемаш, оценяваш, да решаващ и изпълняваш взетите от теб решения, да предвиждаш резултатите и последствията от тях. Да намираш нови творчески подходи към проблемите, които животът поставя пред теб.

Във всяка история за Огненото драконче е представен по един ИМ. Показано е, как героите го използват.

Кучешка тения – Паразитен червей, който живее в тънките черва на човека и гръбначните животни.

Лава – Когато вулканите изригват, първо изхвърлят горещи газове, пара, парчета скали, после – течен огън, наречен “лава”. По склоновете на вулкана се спускат реки от разтопени скали и метали.

Ощавен – виж „щавя“.

Саморегулиране на екосистема – Виж „екологично равновесие“ и „екология“.

СиР- виж „Тайно оръжие“.

Справочен апарат на книгата – Помага ти по-лесно да намериш това, което търсиш в текста. Допълва знанията ти. Насочва те към други материали по темата.

Справочният апарат на „Оги и Вулкана“ включва: съдържание, речник, бележки под линия, азбучен указател, препратки, библиография.

Тайно оръжие – в тази игра това е инструментът за мислене СиР – следствия и резултати. Виж епизод № 9-10.

Щавя - Обработвам кожи с гореща вода или специална каша – за да станат по меки и гладки. Готвачите пък щавят кокошките, за да оскубят по-лесно перата им.

Ювенилни води – се създават във вулканите и за пръв път влизат в кръговрата на водата в природата.

Учените смятат, че така са били създадени реките, езерата, моретата и океаните.

Образно казано – вулканите са бащите на живота на земята. Техните изригвания са създали веществата, от които е изградена живата и неживата природа на нашата планета.

С ювенилните води се попълват запасите от подземни води. Но хората толкова бързо ги изразходват и замърсяват, че вулканите не могат да насмогнат...

9-14-Азбучен указател

Епизод №

Екологично равновесие.....	9-13
Екосистема	9-13
Етна	9-1- препратка № 4
СиР	9-10
Тайният език на скалите	9-09
Ювенилни води	9-09 ; 9-11 и 9-13.

9-15-Библиография

ВУЛКАНИТЕ. – София : ПРЕС, 2004. – 32 с. – (Искам всичко да знам)

Калдера – с. 8.

Лава – с. 14, 16-17.

Вулканични езера – 20-21 с.

ВУЛКАНИТЕ : Енциклопедия „Знание“. – София : Издателство ФЮТ, 2004, - 64 с.

ГРОМАН, Джеф. Неспокойната планета земя. – София : ФЮТ, 2002. – 96 с.

Вулкани – с. 6, 11-17, 73.

ЕКОЛОГИЯ. – София : ПРЕС, 2005. – 32 с. – (Искам всичко да знам)

Хранителни вериги – 10-11 с.

МАСАРУ ЕМОТО. Тайните послания на водата. – София : „Авлиго“, 2006.
– 160 с.

9-16-Прочети

В „Оги и Гейзера“ инструмент за мислене е ВИП – важност и приоритети.

Ще излекуваш Чародея, ако успееш да разбереш посланието на разум, твърде различен от земния, макар че се е зародил и развил на Земята.

Какво е замислил Старият гарван? Може ли да помага това, което ни застрашава? Кое е най-важно в момента? Ще бъде ли то най-важно и утре?

Ще разбереш, ако прочетеш: 10 - „Оги и Гейзера“.